

Vejledning om ændringer i GDV-ordningen pr. 1. juli 2016

1. Indledning

Trafik- og Byggestyrelsen har udstedt en ny bekendtgørelse, som moderniserer reglerne for markedsføring og salg af byggevarer i kontakt med drikkevand. De nye regler omfatter også godkendelsesordningen for byggevarer i kontakt med drikkevand (GDV).

I denne vejledning gennemgås de væsentligste ændringer i reglerne og deres betydning for igangværende og kommende ansøgninger om godkendelse af byggevarer i GDV-ordningen. Der er tale om en midlertidig vejledning, der vil finde anvendelse, indtil det samlede vejledningsmateriale for GDV-ordningen er blevet opdateret på ordningens hjemmeside. Indtil opdateringen er blevet gennemført, vil der derfor kunne forekomme oplysninger i det eksisterende vejledningsmateriale og på GDV-ordningens hjemmeside, der ikke længere er i overensstemmelse med de ændrede regler.

2. Den nye GDV-bekendtgørelse

Den nye bekendtgørelse nr. 1007 af 29. juni 2016 om markedsføring og salg af byggevarer i kontakt med drikkevand trådte i kraft den 1. juli 2016. Samtidig ophævedes den hidtidige bekendtgørelse nr. 666 af 20. maj 2015 om udstedelse af godkendelser for byggevarer i kontakt med drikkevand.

Den nye bekendtgørelse nr. 1007 af 29. juni 2016 kan ses på GDV-ordningens hjemmeside [her](#).

I forbindelse med den nye bekendtgørelse har Trafik- og Byggestyrelsen udsendt Vejledning om sundhedsmæssig dokumentation for byggevarer i kontakt med drikkevand ved markedsføring og salg i Danmark. Heri gennemgås mulighederne for at anvende udenlandske certifikater som sundhedsmæssig dokumentation af byggevarer som helhed eller vandberørte delkomponenter heri. Vejledningen kan ses på styrelsens hjemmeside [her](#).

3. Ændringer i de nye regler

Den nye bekendtgørelse ændrer på, hvordan det ved markedsføring og salg dokumenteres, at byggevarer har de fornødne sundhedsmæssige egenskaber. Virksomhederne nu skal tage stilling til, om der skal ansøges om GDV-godkendelse for en byggevarer, eller om byggevareren i stedet kan markedsføres og sælges i Danmark alene på grundlag af udenlandsk certifikat/godkendelse som dokumentation for de sundhedsmæssige egenskaber, det vil sige udenom GDV-ordningen, se afsnit 3.1.

Samtidig ændres GDV-ordningen væsentligt på visse punkter.

Den nye bekendtgørelse finder anvendelse for både igangværende og nye GDV-ansøgninger.

Nedenfor gennemgås de væsentligste ændringer.

3.1 GDV-godkendelse eller udenlandske certifikater ved markedsføring eller salg

Der åbnes nu for flere muligheder for at dokumentere byggevarers sundhedsmæssige egenskaber, når de markedsføres eller sælges i Danmark. Virksomhederne skal nu kunne dokumentere, at byggevareren som helhed eller de vandberørte komponenter, som byggevareren består af, enten er

- 1) godkendt i GDV-ordningen "Godkendt til drikkevand",
- 2) certificeret i Tyskland i overensstemmelse med den i Tyskland gældende ordning,

- 3) godkendt i Nederlandene i overensstemmelse med den i Nederlandene gældende ordning, eller
- 4) typegodkendt i Sverige.

Sundhedsmæssige VA-godkendelser, der er gyldige frem til den 1. juli 2017, vil ligeledes kunne lægges til grund som dokumentation, indtil de udløber.

Trafik- og Byggestyrelsen har på sin [hjemmeside](#) vejledt nærmere om, hvilke udenlandske certifikater og godkendelser der kan anvendes, og offentliggjort en nærmere vejledning herom, se [her](#).

Det fremgår af styrelsens vejledning, at følgende udenlandske certifikater eller godkendelser kan anvendes som dokumentation for byggevarens sundhedsmæssige egenskaber i stedet for en GDV-godkendelse:

- DVGW certifikat (Deutscher Verein des Gas- und Wasserfaches e.V.)
- Den nederlandske ATA-godkendelse (Attest Toxicological Aspects) / The Kiwa Water Mark
- Svensk typegodkendelse fra enten SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut eller Kiwa Sverige.

Der er på Trafik- og Byggestyrelsens hjemmeside og i vejledningen angivet nogle link til oplysninger om gyldige certifikater og godkendelser i nogle af de udenlandske ordninger og om gyldige VA-godkendelser.

På GDV-ordningens hjemmeside findes listen over alle [gældende GDV-godkendelser](#).

Eventuelle spørgsmål om, hvilke udenlandske certifikater der accepteres i forbindelse med markedsføring og salg af byggevarer i Danmark udenom GDV-ordningen, kan rettes til Trafik- og Byggestyrelsen, e-mail: info@tbst.dk.

3.2 Byggevarer omfattet af GDV

GDV-ordningen gælder fortsat for fabriksfremstillede byggevarer, der indgår i eller tilsluttes de faste drikkevandsinstallationer i en bebyggelse til og med tapstedet.

Den nye bekendtgørelse gælder ifølge § 1, stk. 2, ikke for følgende byggevarer:

- 1) byggevarer udført af rent kobber, elforzinket stål eller varmforzinket stål,
- 2) byggevarer udført af rustfrit stål legeringer EN 1.4000-1.4999,
- 3) luftblandere, der er beregnet til at indgå i et armatur,
- 4) byggevarer eller komponenter heri, der alene vurderes at have marginal berøring med drikkevand i areal eller tid, eller
- 5) byggevareren kartouche.

De byggevarer, der er anført under nr. 2-5, kan dog godt opnå en frivillig GDV-godkendelse efter ansøgning, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for udstedelse af godkendelse, jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Der er ingen ændringer i forhold til, hvilke byggevarer eller komponenter heri der alene vurderes at have marginal berøring med drikkevand i areal eller tid.

- Arealmæssigt drejer det sig om mindre byggevarer eller delkomponenter, der som udgangspunkt har et drikkevandsberørt areal på mindre end 4 cm², når byggevareren anvendes, f.eks. O-ringe, mindre pakninger og andre små delkomponenter, eller om visse komponenter i meget store byggevarer.
- Tidsmæssigt drejer det sig om delkomponenter, der er i berøring med drikkevand mindre end 30 minutter ad gangen, f.eks. hvis berøringen med drikkevand er begrænset til kontakt, mens tapningen foretages.

Byggevarer kartouche omfatter kartoucher både i armaturer og i aftapningsventiler. Kartouchen er en åbne-, lukke- og/eller blandemekanisme til varmt og koldt vand og er en delkomponent i et armatur eller en aftapningsventil. Kartouchen består af flere forskellige enkeltdele, der kan være lavet af forskellige materialer, men som kan udskiftes som en samlet komponent i et armatur eller en aftapningsventil.

3.3 Testkrav i GDV-ordningen

Testkravene i den nye bekendtgørelses § 8 og bilag 1 er uændret i forhold til de hidtidige krav.

Der er dog i § 9, stk. 1, åbnet mulighed for i stedet at dokumentere de sundhedsmæssige egenskaber af byggevarer og komponenter af plast eller elastomerer ved hjælp af visse udenlandske certifikater, som dermed kan erstatte kravene i skema 1 i bilag 1, se nærmere nedenfor i afsnit 3.4.

For byggevarer af metallegeringer er der fortsat krav om færdigvaretest efter kravene i bilag 1, skema 2.

Hvis der ansøges om en frivillig GDV-godkendelse af byggevarer af rustfrit stållegeringer af typen EN 1.4000-1.4999, er der som hidtil ikke krav om testning.

3.4 Anvendelse af visse udenlandske certifikater i GDV-ansøgninger

Det fremgår af Trafik- og Byggestyrelsens vejledning på styrelsens hjemmeside, at visse udenlandske certifikater og godkendelser fremover kan anvendes som dokumentation i forbindelse med GDV-ansøgninger. Ifølge styrelsen anses de sundhedsmæssige krav til plast og elastomerer i bekendtgørelsens bilag 1, skema 1, for at være opfyldt, hvis det i ansøgningen kan dokumenteres over for sekretariatet, at byggevarer eller komponenter heri er omfattet af:

- tysk KTW-certifikat (Materialien in Kontakt mit Trinkwasser) og/eller
- tysk DVGW-certifikat og/eller
- nederlandsk ATA-godkendelse (Attest Toxicological Aspects)/The Kiwa Water Mark

De certifikater, der kan anvendes, er alene certifikater for konkrete byggevarer/delkomponenter, ikke materiale-certifikater.

Disse certifikater/godkendelser for konkrete byggevarer/delkomponenter kan ifølge styrelsens vejledning bruges som sundhedsmæssig dokumentation i GDV-ordningen for de materialetyper/forhold, der er angivet som værende testet/vurderet i de pågældende certifikater/godkendelser. Hvis der fx i et KTW-certifikat for en delkomponent, der er udført af både plast og elastomerer, ikke er foretaget test/vurdering af elastomer-delene, kan godkendelsessekretariatet kræve supplerende sundhedsmæssig dokumentation for disse elastomer-dele, jf. bekendtgørelsens bilag 1, skema 1. Der kan også være forhold som fx bakterier/bakterievækst i filtre i vandbehandlingsanlæg, som fx KTW-/DVGW-certifikater ikke er sundhedsmæssig dokumentation for, og hvor godkendelsessekretariatet ligeledes kan kræve sundhedsmæssig dokumentation for, jf. bekendtgørelsens bilag 1, skema 1. Sådanne vandbehandlingsanlæg skal testes efter [Testmetode for visse vandbehandlingsanlæg M01](#), se nedenfor afsnit 4.1.

Der skal være den fornødne sporbarhed fra den ansøgte byggevare eller delkomponent heri til certifikat/godkendelse, så der ikke er tvivl om, at certifikatet/godkendelsen udgør den fornødne sundhedsmæssige dokumentation for byggevarer eller delkomponenten. Ansøger skal sørge for, at godkendelsessekretariatet får de fornødne oplysninger herom.

Det vil fortsat være muligt at anvende VA-godkendelser, der er omfattet af forlængelsen frem til den 1. juli 2017, eller gyldige GDV-godkendelser som dokumentation for komponenters sundhedsmæssige egenskaber.

3.5 Godkendelsesperiode

Godkendelser i GDV-ordningen vil fremover blive udstedt for en periode på 5 år.

GDV-godkendelser, der er udstedt før 1. juli 2016, vil fortsat have en godkendelsesperiode på 3 år.

For at opretholde en GDV-godkendelse i hele GDV-godkendelsesperioden forudsættes det, at GDV-indehaver til stadighed kan dokumentere overfor godkendelsessekretariatet, at de udenlandske certifikater/godkendelser, der er anvendt som dokumentation i GDV-godkendelsen, er gyldige.

GDV-godkendelser, der er baseret på udenlandske certifikater/godkendelser med en tidligere udløbsdato end godkendelsesperioden, vil derfor indeholde betingelse om indsendelse af fornyet dokumentation af de sundhedsmæssige egenskaber inden certifikatets/godkendelsens udløbsdato.

Det samme vil være tilfældet for GDV-godkendelser, der er baseret på VA-godkendelser eller andre GDV-godkendelser med en tidligere udløbsdato end godkendelsesperioden. Som hidtil vil sådanne GDV-godkendelser ligeledes indeholde betingelse om indsendelse af fornyet dokumentation af komponentens sundhedsmæssige egenskaber inden dokumentationens udløbsdato, enten i form af testdokumentation eller relevante certifikater/godkendelser.

3.6 Frivillig dråbemærkning

For nye GDV-godkendelser udstedt efter den nye bekendtgørelse vil det fremover være frivilligt at anvende "Godkendt til drikkevand"-mærkning ("dråbemærket"), som benyttes på GDV-godkendte byggevarer.

For byggevarer, der er GDV-godkendt før 1. juli 2016 efter de hidtidige regler, er dråbemærkningen derimod fortsat obligatorisk.

Dråbemærket må ikke anvendes, hvis byggevarer markedsføres eller sælges udenom GDV-ordningen på grundlag af udenlandske certifikater.

3.7 Dråbemærkets udformning og placering

Når dråbemærket benyttes, skal det udformes og anbringes som beskrevet i bekendtgørelsens § 6, stk. 2-5. "Godkendt til drikkevand"-mærkningen kan anbringes på emballagen, på byggevaren eller på en etiket fastgjort til byggevaren. Hvis varen er af en sådan art, at det ikke er muligt, anbringes mærkningen i følgedokumenterne.

3.7 Digitalt dråbemærke

Der er fremover åbnet mulighed for, at "Godkendt til drikkevand"-mærkningen kan udformes elektronisk med henblik på digital aflæsning ifølge den nye bekendtgørelses § 6, stk. 6. Trafik- og Byggestyrelsen har fastsat nærmere retningslinjer herfor i styrelsens vejledning om sundhedsmæssig dokumentation for byggevarer i kontakt med drikkevand ved markedsføring og salg i Danmark, som kan ses [her](#). I styrelsens vejledning oplyses følgende om elektronisk dråbemærkning:

"Der er mulighed for at GDV-godkendte byggevarer, alternativt til fysisk mærkning på byggevaren, emballage mv., kan mærkes digitalt. Et digitalt mærke skal være umiddelbart tilgængeligt og læsbart, så det fremgår ligesom på tryk. Digital mærkning kan ske ved at der fx fysisk er anbragt en stregkode på byggevaren, emballage mv. og som er et link hen til en konkret hjemmeside, hvor de konkrete lovpligtige oplysninger jf. bekendtgørelsen for den pågældende byggevarer, findes. Formålet er at forbrugeren eller installatøren dermed direkte har adgang til relevante oplysninger,

herunder det konkrete GDV-godkendelsesnummer og dråbemærket. Det er derfor ikke nok at der er link til fx forhandlerens hjemmeside generelt, da linket skal være direkte til oplysningerne om den konkrete byggevare.”

4. Dokumentation af sundhedsmæssige egenskaber i GDV-ansøgninger

For virksomheder, der ansøger om en GDV-godkendelse, vil der nu være mulighed for at dokumentere de sundhedsmæssige egenskaber af byggevaren eller komponenter heri af plast eller elastomerer med visse udenlandske certifikater eller godkendelser i stedet for normal testdokumentation. Der kan anvendes de typer certifikater og godkendelser, der er angivet i afsnit 3.4, som dokumentation.

De ændrede regler om dokumentation af de sundhedsmæssige egenskaber af byggevarer og komponenter heri finder anvendelse på såvel nye ansøgninger som de igangværende ansøgninger.

4.1 Dokumentationsmuligheder i GDV-ordningen

For byggevarer eller delkomponenter heri af plast/elastomerer vil det nu efter de ændrede regler være muligt at dokumentere de sundhedsmæssige egenskaber enten ved testdokumentation (toksikologiske vurderinger, testprogram og testrapporter) i overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 1, skema 1, som hidtil eller ved udvalgte udenlandske certifikater/godkendelser, som Trafik- og Byggestyrelsen har udpeget:

Som angivet i afsnit 3.4 vil det således være muligt at anvende følgende udenlandske certifikater/godkendelser i GDV-ordningen:

- tysk KTW-certifikat (Materialien in Kontakt mit Trinkwasser) og/eller
- tysk DVGW-certifikat og/eller
- nederlandsk ATA-godkendelse (Attest Toxicological Aspects)/The Kiwa Water Mark

Disse certifikater kan vedlægges som dokumentation i ansøgningen i stedet for normal testdokumentation for den pågældende byggevare eller delkomponent af plast/elastomerer.

Dette forudsætter, at der er den fornødne sporbarhed i forhold til den ansøgte byggevare eller den pågældende komponent heri.

Der kan alene anvendes certifikater/godkendelser, der vedrører konkrete byggevarer eller delkomponenter. Certifikater eller godkendelser for materialer kan derimod ikke benyttes som dokumentation.

Godkendelsessekretariatet kan kræve, at udenlandske certifikater oversættes til dansk eller engelsk i det omfang, at det er nødvendigt for at sikre sporbarhed hertil fra den byggevare eller delkomponent, som der søges om GDV-godkendelse for. Som udgangspunkt bør certifikatets/godkendelsens angivelse af det produkt, som certifikatet/godkendelsen vedrører, altid være oversat.

For byggevarer eller delkomponenter af metal kan udenlandske certifikater/godkendelser ikke anvendes. Ansøger skal fortsat indsende testrapport for færdigvaretest i overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 1, skema 2. For byggevarer af rustfri stållegeringer af typen EN 1.4000-1.14999 vil der dog som hidtil ikke være krav om testning.

For visse vandbehandlingsanlæg, der er beregnet til en fysisk og/eller kemisk behandling af vandet, f.eks. aktive kulfiltre, ionbytnings- og osmoseanlæg, membranfiltre, o.lign., vil der fortsat blive kræves sundhedsmæssig dokumentation for forhold som bakterier/bakterievækst i sådanne anlæg. Der kan

henvises til Testmetode for visse vandbehandlingsanlæg M01, Version 1.1, oktober 2015, som kan ses på GDV-ordningens hjemmeside [her](#).

Der vil også fortsat kunne anvendes sundhedsmæssige VA-godkendelser, der er gældende til 1. juli 2017 samt gyldige GDV-godkendelser, som dokumentation for komponenter af såvel plast/elastomerer som metal.

4.2 Nye ansøgninger

Hvis ansøger i en ny ansøgning ønsker at anvende de tyske certifikater eller nederlandske godkendelser, der er anført i afsnit 3.4 og 4.1, som dokumentation for den ansøgte byggevare eller komponenter heri, skal certifikatet/godkendelsen vedhæftes til det elektroniske ansøgningskema. Der skal endvidere vedhæftes fornøden oversættelse til dansk eller engelsk, se ovenfor afsnit 4.1. Hvis certifikatet/godkendelsen foreligger i en engelsk udgave, skal den også fremsendt.

Når den relevante materialespecifikation udfyldes, skal der medtages en entydig henvisning til det pågældende certifikat/godkendelse, gerne i form af angivelse af ordning og godkendelsesnummer, der identificerer certifikatet/godkendelsen. Denne angivelse af det udenlandske certifikat/godkendelse kan indtil videre anføres i materialespecifikationen under rubrikken "Godkendt til drikkevand GDV / VA-godkendelse". Der er ved at blive udarbejdet reviderede materialespecifikationer.

Der kan ikke henvises til andre udenlandske certifikater/godkendelse end dem, der er nævnt ovenfor i afsnit 3.4 og 4.1. Derfor bør sådanne andre udenlandske certifikater/godkendelser heller ikke vedhæftes til ansøgningen.

4.3 Igangværende ansøgninger

Hvis der i igangværende sager mangler testdokumentation for byggevarer eller delkomponenter af plast/elastomerer, vil ansøger nu have mulighed for i stedet at fremsende de relevante tyske certifikater eller nederlandske godkendelser som dokumentation, se ovenfor afsnit 3.4 og 4.1.

Sådanne certifikater eller godkendelser kan indsendes til sekretariatet på e-mail: kontakt@godkendttildrikkevand.dk. Der skal samtidig henvises til ansøgningens sagsnummer.

5. Ønskes indsendte GDV-ansøgning fortsat sagsbehandlet?

De ændrede regler giver nu mulighed for at dokumentere byggevarers sundhedsmæssige egenskaber med visse udenlandske certifikater/godkendelser i stedet for med en GDV-godkendelse, når byggevarer markedsføres og sælges i Danmark.

Godkendessekretariatet har en række ansøgninger om GDV-godkendelse under sagsbehandling. Der er derfor behov for at få afklaret med ansøgerne, om de igangværende ansøgninger ønskes færdigbehandlet, eller om de skal bortfalde, fordi ansøger allerede har de fornødne udenlandske certifikater/godkendelser og derfor ikke længere ønsker en GDV-godkendelse for den pågældende byggevare.

Sekretariatet har efter aftale med Trafik- og Byggestyrelsen sendt en forespørgsel til alle ansøgere, der har indsendt ansøgninger før den 1. juli 2016, for at få afklaret, om deres ansøgning fortsat ønskes færdigbehandlet, eller om ansøgningen i stedet ønskes frafaldet. Formålet er at sikre, at der fremover kun foretages sagsbehandling af de ansøgninger, hvor ansøger efter ændringerne fortsat ønsker at opnå en GDV-godkendelse.

Sagsbehandlingen af ansøgninger, der er indsendt før den 1. juli 2016, er derfor stillet i bero, indtil sekretariatet har modtaget en tilbagemelding fra ansøger, om sekretariatet skal fortsætte behandlingen af ansøgningen eller ej.

Når ansøger har meddelt, at en ansøgning ønskes opretholdt, vil sagsbehandlingen af ansøgningen blive genoptaget.

Det er stadig muligt for ansøgere at give tilbagemelding om, at ansøgningen ønskes opretholdt.

Ansøger skal anføre ansøgningens sagsnummer i tilbagemeldingen, om ansøgningen ønskes opretholdt eller skal frafalde. Ansøgere med flere ansøgninger skal komme med en tilbagemelding for samtlige ansøgninger under behandling.

Tilbagemeldingerne skal fremsendes til sekretariatet på e-mail: kontakt@godkendttildrikkevand.dk.